

اختلالات یادگیری

تاریخچه، تعریف، گروه‌بندی، مراحل تشخیص،

روش‌های آموزش و نمونه‌های بالینی

دکتر عزت‌الله نادری و دکتر مریم سیف‌نراقی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	پیشگفتار
۱۱	فصل اول: تاریخچه و تعریف اختلالات یادگیری
۱۱	مقدمه
۱۲	تاریخچه
۱۲	نظریه غلبه طرفی مغز
۱۵	نظریه کوتاهی دامنه توجه
۱۷	نظریه فرایری آگاهیها
۲۰	نظریه تأخیر در رشد
۲۱	نظریه ضایعات خفیف مغز
۲۳	تعریف اختلالات یادگیری
۲۸	فصل دوم: گروه بندی و مراحل تشخیص کودکان با اختلالات یادگیری
۲۸	کودکان با دشواریهای حرکتی
۲۹	کودکان با دشواریهایی در تشخیص و درک بینایی
۲۹	کودکان با دشواریهایی در تشخیص و درک شنوایی
۳۰	کودکان با دشواریهایی در تکلم یا گفتار
۳۲	کودکان با دشواریهایی در خواندن و هجی کردن
۳۴	کودکان با دشواریهای اساسی در نوشتن
۳۵	کودکان با دشواریهای اساسی در ریاضیات
۳۵	مراحل تشخیص کودکان با اختلالات یادگیری
۴۲	فصل سوم: روشهای ترمیمی و آموزشی کودکان با اختلالات یادگیری

۴۲	روش ادراکی - حرکتی
۴۹	تمرین و آموزش برای تقویت یادگیریهای ادراکی - حرکتی
۵۳	تمرین و آموزش برای تقویت پیوند ادراکی - حرکتی
۵۴	تمرین و آموزش برای تقویت کنترل بینایی
۵۷	تمرین و آموزشهای لازم قبل از شروع به نوشتن
۵۹	تمرین و آموزش برای تقویت ادراک شکل
۶۰	آزمون اندازه گیری ادراکی - حرکتی کپارت
۶۲	روش چند حسی
۶۴	مراحل روش چند حسی فرنالد
۶۶	نکات ضروری در روش چند حسی فرنالد
۶۸	وسیله آموزشی سینا
۶۸	الف. اهداف
۶۹	ب. مشخصات
۷۰	ج. کلمات و صداها
۷۶	د. چگونگی کاربرد سینا در آموزش زبان فارسی
۸۰	ه. نکات ضروری در آموزش با سینا
۸۲	روش سازماندهی مجدد اعصاب مرکزی
۸۳	روش استفاده از آزمونها
۸۳	الف. آزمون تواناییهای روانی - زبان ایلی نویز (آی. تی. پی. ا.)
۸۶	۱. سطح مجسم کننده
۸۸	۲. سطح اتوماتیک یا خودکار
۸۹	ب. آزمون رشد ادراک بینایی فراستیک
۹۵	ج. آزمون تشخیص تفاوت شنوایی و بین
۹۵	روش رشد زبان
۱۰۱	پیشنهادهای آموزشی
۱۰۳	۱. چگونگی ترمیم ناتوانی در زبان شنوایی

پیشگفتار

در سالهای اخیر پژوهش و مطالعه دربارهٔ کودکان آغاز شده است که حالت و کردار آنان برای بسیاری از پدران، مادران، معلمان و مددکاران حیران کننده است. زیرا، اغلب آنان علی‌رغم داشتن هوش طبیعی، بدون بهره‌گیری از آموزشهای ویژه قادر به ادامهٔ تحصیل نیستند، یا برخی دیگر ممکن است یک روز مطالب را بخوبی فراگیرند، و روز دیگر تمام آن را فراموش کنند؛ عده‌ای دیگر در پاره‌ای از کارها بر بسیاری از همگنان خود پیشی می‌گیرند و در قسمی دیگر مانند کودکان کوچکتر از خود عمل می‌کنند.

این سردرگمی توأم با کمی آگاهیها و ناآشناییهای مسؤولان، مربیان و والدین در این زمینه سبب می‌شود که گاهی این کودکان برخلاف، به مدارس دانش‌آموزان عقب‌مانده ذهنی فرستاده شوند، و یا بالاجبار در مدارس عادی باقی بمانند. در صورت اول به علت برتری هوش این دانش‌آموزان نسبت به گروه عقب‌ماندگان ذهنی، اینان دچار مشکلات سازشی و تطابقی می‌گردند، و در صورت دوم به علت نارسایی خاصی که دارند با شکستهای پی‌درپی مواجه می‌شوند و از مدرسه و درس بیزار و متنفر می‌گردند و احتمالاً به رفتارهای ضد اجتماعی‌گرایش پیدا می‌کنند.

بنابراین با توجه به مشکلات یاد شده؛ با در نظر گرفتن این نکته که در ابتدای راه هستیم بر آن شدیم کتاب حاضر را که حاصل مطالعات

علمی و عملی چندین ساله ماست در این زمینه تألیف کنیم، تا شاید بدین وسیله بحث مربوط به این گونه کودکان را جدی انگارند و برای آنان چاره‌ای اندیشند. ما آگاهیم که این نوشته بی نقص نیست و از همه عزیزانی که بنحوی ما را در بهتر کردن کار و کوششمان در این راه کمک خواهند کرد از پیش تشکر می‌کنیم. نیز بر خود لازم می‌دانیم، از زحمات همکار عزیزمان جناب آقای میرجلال‌الدین کزازی که ما را در ویرایش بخشی از مطالب این کتاب یاری داده‌اند، قدردانی کنیم.

با آرزوی توفیق کسانی که کمک به انسانها را سرلوحه کار و کوشش خویش قرار داده‌اند.

ع. نادری و م. سیف نراقی
تأیستان ۱۳۶۳